

over det, jeg ellers vilde have fremført. Det lykkedes imidlertid ikke i Gaar at naa til denne Sag, og den er derfor overgaaet til Dagsordenen for i Dag. For i Dag er Dagsordenen atter saa fyldig, at jeg maa lade den omtalte tykke Streg blive staaende, om det end koster mig en vis Overvindelse, da jeg kunde have ønsket at udtale mig lidt udførligere ved en Lejlighed, hvor min Stemme formentlig for sidste Gang lyder i denne Sal, i alt Fald i en større Sag. Men alligevel resignerer jeg og stryger til at begynde med den Fremstilling, jeg vilde have givet af Retsreformens ejendommelige, jeg kunde vel sige næsten tragikomiske Tilblivelses-historie, den, jeg har lært lidt at kende, idet jeg ved Skæbnens Ugunst havde faaet Sæde i det af dette Ting nedsatte Udvalg, hvor jeg som Ikke-Jurist selvfølgelig savnede al Indfyldelse, men dog fik Lejlighed til et lille Kig bag Kulisserne over til det Maskineri, der skulde trække det store Læs i Land, og dette Indblik var just ikke egnet til at gøre mig hele Sagen smageligere. Men, som alt sagt, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa, men kun sige: Schwamm darüber, for saa hurtigt som muligt at gaa over til en Begrundelse af min Stilling til de 3 til Loven om Rettens Pleje knyttede Lovforslag, der findes paa Dagsordenen som Nummer 3, 4 og 5, og som jeg agter at behandle samlede, i det Haab, at Tingets højtærede Formand vil tillade det, ikke mindst fordi der derved vil spares Tid, hvoraf der jo ikke er overdrevent rigelig paa indeværende Stadium.

Man vil allerede af mine Mindretals-udtalelser i Udvalgsbetænkningerne over de 3 omhandlede Lovforslag have set, at naar jeg modsætter mig deres Vedtagelse, er det ikke, fordi jeg i og for sig har saa synderligt at indvende mod deres Indhold, hvis de stod alene og selvstændigt, men fordi de uløseligt ere knyttede til Loven om Rettens Pleje, af hvilken jeg altid har været og fremdeles er den bestemteste Modstander, en Lov, der uden de her foreliggende Lovforslags Vedtagelse ganske mangler Livsgnisten, saa at det kun vil være et dødt Bogstav. Spørgsmaalet er jo, om denne Lovs Ikrafttræden er ønskelig eller ikke. Jeg tror det ikke, thi efter mit Skøn rejser der sig mod at lade denne betingelsesvis vedtagne Retsreform træde ud i Livet ikke faa og store Betæneligheder. Af disse skal jeg her fremhæve det principielle, det finansielle og det Hensyn, der skyldes den

store almene Befolkning. Det er særligt disse 3 Punkter, jeg vil tillade mig at fremdrage.

At der maa knytte sig ret stærke principielle Betæneligheder ved Indførelsen af Nævningesystemet i vor Retspleje, forekommer mig utvivlsomt, al den Stund de Erfaringer om dettes Virkninger, der foreligge fra Lande, som længe have kunnet glæde sig ved Systemet, snarere ere skræmmende end tillokkende. Det vides tilmed, at der i de Lande, der have glædet sig ved Jury-Systemet, har hævet sig stærke Røster for at blive fri for det. Ved Grundlovens Givelse stod disse Velsignelser i deres fulde Glans, og den Gang syntes man, at det var et aldeles nødvendigt Tilbehør til en fri Forfatning, medens neppe nogen nu vil nægte, at den daværende Begejstring for Jury-Systemet i det siden da forløbne halve Aarhundrede er betydeligt kølnet, saa kølnet, at ikke faa af dem, der maaske ville stemme for disse Love, hvorved der gives Lov om Rettens Pleje Livskraft, kun ville gøre det for at opfylde Grundlovens Løfteparagraf, idet der nemlig i Grundloven findes en § 74, der giver et saadant Løfte. Der findes imidlertid, som alle vide, ikke faa andre Løfteparagraffer, som man har ladet staa uindfrie, og det forekommer mig, at man godt kunde lade denne Løfteparagraf gøre de andre uindfrie Selskab, saa meget mere som det, som antydet af den højtærede Justitsminister og Konseilspræsident ved anden Behandling, let kunde lade sig gøre at opfylde det væsentligste af § 74 ved at indføre Offentlighed og Mundtlighed i Retsplejen, hvad der, som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, allerede er Tilfældet i Højesteret og i Sø- og Handelsretten — ligesom Offentlighed og Mundtlighed ogsaa paa selve Rigsdagen ere til Stede. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse § 74, der kun udgør i det hele 5 Linier. Det vil deraf ses, at det, denne Paragraf stiller i Forgrunden, ikke er Indførelsen af Nævninger. Paragraffen bestaar af to smaa Stykker, hvoraf det første lyder saaledes: „Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saa vidt som muligt gennemføres ved hele Retsplejen“. Det andet Stykke lyder derimod meget spagfærdigt: „I Misgerningssager og i Sager, der rejse sig af politiske Lovovertrædelser, skulle Nævninger indføres“. Det er altsaa langt spagfærdigere. I første Stykke om Offentlighed og Mundtlighed staaar der, at det skal saa snart som muligt gennemføres og